

Sector, organiseer je!

Urgentie, imago, marktinzicht, betrokkenheid. Dat zijn de kritische succesfactoren voor een aantrekkelijke milieuarbeidsmarkt, zo luidt de conclusie van de eerste workshop over het enthousiasmeren van jonge professionals voor een milieucarrière. Het werkveld positioneren vanuit een positieve context vereist eveneens aandacht. Maar voor alles dient de sector de handen ineen te slaan.

De instroom binnen de milieuoopleidingen neemt sterk af, terwijl binnen de milieusector over twee tot drie jaar grote groepen werknemers met pensioen gaan. Tijdens de Milieubeurs in oktober 2010 is afgesproken om onder leiding van de VVM aan de slag te gaan met een plan voor een aantrekkelijke milieusector waarin jongeren graag aan het werk willen gaan (zie kader). Deze afspraak is op donderdag 10 februari omgezet in daden. Ruim veertig leden van de milieusector – studenten, ingenieursbureaus, handhavers, onderwijsinstellingen, overheden – gaven op deze dag een eerste aanzet tot dat actieplan.

Brug tussen oud en jong

Eerste knelpunt dat de deelnemers oppakten is de kloof tussen oudere en jongere werknemers binnen veel organisaties. De eersten beschikken veelal over veel kennis en jarenlange ervaring, terwijl de jongere garde - vers uit de op competenties gerichte schoolbanken - als generalisten de arbeidsmarkt bestormen. Generalisten en specialisten kunnen niet zonder elkaar, was het oordeel. Dit betekent dat organisaties hun best moeten doen een brug te slaan tussen jong en oud. Tegelijkertijd werd de wens uitgesproken voor aanvullende, specialistische opleidingstrajecten die voorzien in de behoefte aan extra kennis bij jongeren die zich wensen te specialiseren. Daarnaast is het zaak de binnen organisaties aanwezige kennis niet verloren te laten gaan wanneer de oudere collega's met pensioen gaan. Kennispools, bestaande uit ervaren milieuprofessionals die jongeren begeleiden, zou hier een prima vorm voor kunnen zijn.

Enthousiasmeren

Maar voor het tot begeleiden komt moeten jonge mensen enthousiast worden gemaakt voor een milieucarrière. Daarvoor moet de milieusector vooral meer laten zien wat ze in huis heeft. Dat begint al bij middelbare scholieren, liefst nog voor het moment van de profielkeuze. En wel door te benadrukken hoe een baan in de milieusector bijdraagt aan een betere wereld. Een gerichte communicatie is daarbij het toverwoord. Dagvoorzitter Wil van Delft merkte op dat het belangrijkste daarbij vaak wordt vergeten. "Ten onrechte staan nu veelal

handhaving, regels, toezicht en andere weinig tot de verbeelding sprekende termen centraal. Waar het in ons vak echter om gaat, is dat een perenteler er zeker van kan zijn dat de peren die hij verbouwt, veilig zijn voor consumptie. Dat je niet bang hoeft te zijn het zwemwater niet deugt. Dat je tiener veilig naar een café kan gaan, zonder brandgevaar. Dáár levert de milieusector een bijdrage aan en dat moet ze meer naar buiten toe uitdragen." Kortom, we moeten niet op zoek naar een Dus niet: 'hoofd Handhaving', maar: 'hoofd Veilige Peren'.

Opmerkelijk was dat de aanwezige studenten nauwelijks beeld bleken te hebben van wat zij straks met hun studie kunnen. Voor werkgevers ligt er dus een taak om in een vroeg stadium van de studie contact te zoeken met studenten, zodat deze weten waarvoor ze worden opgeleid. En werkgevers kunnen studenten voor de eigen organisatie interesseren door het bieden van stages, afstudeermogelijkheden, casussen en bedrijfsbezoeken. Van belang is tevens dat organisaties zich bewust zijn van de manier waarop generatie Y zich het werkende leven voorstelt. Geen baan voor het leven bijvoorbeeld, maar snelle carrièrestappen. Dit vraagt een kritische blik naar binnen: kunnen werkgevers dit bieden? En zo ja: dan moet dit snel naar buiten komen! Door coachingtrajecten, traineeships, jongerennetwerken binnen organisaties, kortom alles wat een werkgever in de ogen van jongeren aantrekkelijk kan maken.

Geografische spreiding

Onderwijs en arbeidsmarkt gaan hand in hand, niet in de laatste plaats als het op imago aankomt. Ook het milieuonderwijs is gebaat bij een slimme marketingcampagne van werkgevers die inspeelt op het maatschappelijk belang van het vakgebied milieu. De bètaopleidingen in het algemeen kampen met een afnemende instroom, de

“Zoek niet een hoofd handhaving, maar een hoofd veilige peren”

Auteursinfo

Suzanne van den Eynden (070-3384737, seynden@jobmasters.nl) is communicatiemedewerker bij ECO-job; Hans Groot Wassink is Adviseur Luchtkwaliteit bij InfoMil.

milieustudies ook nog eens met tussentijdse uitval. Gepleit werd in ieder geval voor het behouden van de huidige geografische spreiding van opleidingen Milieukunde (zes locaties in Nederland). Doordat MBO- en HBO-studenten minder geneigd zijn op kamers te gaan wonen, zal een langere reistijd de keuze voor een milieustudie namelijk eerder ontmoedigen. Daarnaast werd gepleit voor een nauwere samenwerking tussen de verschillende opleidingen en aandacht voor zogeheten tweede kans onderwijs voor mensen die op latere leeftijd een milieucarrière ambiëren. Plus meer natuur- en milieueducatie op basis- en middelbare school.

De sector bewijst zich bovendien een dienst door de kunst af te kijken van succesvolle andere initiatieven: het Human Capital Water programma van de watersector, het Platform Beta Techniek, en de verschillende Technasia die Nederland rijk is. Overigens is inmiddels om dezelfde reden al aansluiting gevonden bij het Programma Uitvoering met Ambitie (Puma). Puma zet in op de oprichting van in eerste instantie 25 regionale uitvoeringsdiensten (RUD's). Gebundelde taken, door het werkveld zelf geformuleerde kwaliteitscriteria en voldoende kritische massa moeten het vak van handhaving en vergunningverlening naar een hoger niveau tillen.

Versnipperde milieubranche

Al met al een keur van aanbevelingen om op te pakken en daar dient zich het volgende knelpunt aan: het ontbreekt momenteel aan een gezamenlijk aanspreekpunt tussen onder-

wijs en werkgevers om het probleem arbeidsmarkt milieu te agenderen. De vraag wie deze kar moet gaan trekken in de versnipperde milieubran-

che, waarin duidelijk geen sprake is van een 'vak' maar een 'vakgebied', ligt nog open. "Sector, organiseer je", zo klonk dan ook de oproep van Wil van Delft. De uitdagingen om de milieusector aantrekkelijk te maken voor nieuwe instroom vragen volgens hem om het ontwikkelen van een strategie, liefst door een verenigde milieusector. In juni, als de tweede workshopronde op het programma staat, krijgt dit dilemma zeker een vervolg.

*Suzanne van den Eynden en
Hans Groot Wassink*

Actieplan in de maak

Het bevorderen van de instroom van (jonge) professionals binnen een aantrekkelijke milieuarbeidsmarkt vol toekomstperspectief. Met dat doel voor ogen werkt de milieusector onder aanvoering van de VVM aan een actieplan. In het kader van dit traject vond op initiatief van het Ministerie voor Infrastructuur & Milieu op 10 februari de workshop 'Stimuleren Aanwas Arbeidsmarkt Milieu' plaats, waarvan op deze pagina's een impressie. Wilt u meedenken over de stappen die nodig zijn om de milieusector aantrekkelijker en toekomstbestendig te maken? Uw ideeën en expertise zijn van harte welkom!

Foto: Ecolob